

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง “การศึกษาแนวคิดในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานการปกครองท้องถิ่นของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพิษณุโลก” สามารถสรุป ได้ดังนี้

จุดมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแนวคิดในการพัฒนาการบริหารงานการปกครองท้องถิ่นของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อเปรียบเทียบแนวคิดในการพัฒนาการบริหารงานการปกครองท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ต่างกัน
3. เพื่อนำเสนอแนวคิดในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานการปกครองท้องถิ่นของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพิษณุโลก

สมมติฐานของการวิจัย

องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ต่างกัน มีการบริหารงานการปกครองท้องถิ่นใน 4 ด้าน คือ การบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล การบริหารเงินและงบประมาณ การบริหารงานทั่วไป แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาแนวคิดในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานการปกครองท้องถิ่นของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพิษณุโลก ในด้านการบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล การบริหารเงินและงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป โดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพิษณุโลก ปี พ.ศ. 2544 และ 2546 ทั้ง 41 แห่ง จำนวน 123 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพิษณุโลก ซึ่งได้จากการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของเครซี

และมอร์แกน (Krejecie and Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวนคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบลจังหวัดพิษณุโลก 93 คน

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้เก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม เรื่อง “การศึกษาแนวคิดในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานการปกครองท้องถิ่นของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพิษณุโลก” ซึ่งเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น และผ่านการตรวจสอบความถูกต้องจากผู้เชี่ยวชาญแล้วดำเนินการจัดเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลด้วยตนเองโดยใช้สถิติพื้นฐานและสถิติทดสอบสมมติฐาน

สรุปผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัยแนวคิดในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานการปกครองท้องถิ่นของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพิษณุโลก สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาแนวคิดในการพัฒนาการบริหารงานการปกครองท้องถิ่นของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพิษณุโลก

จากการวิจัย พบว่า การบริหารงานการปกครองท้องถิ่นของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพิษณุโลก ใน 4 ด้าน คือ การบริหารจัดการ การบริหารงานบุคคล การบริหารเงินและงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป โดยรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก ซึ่งการบริหารงานในแต่ละด้าน มีดังนี้

1.1 การบริหารจัดการ คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพิษณุโลกโดยรวม มีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ในระดับต่าง ๆ มีการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก เกือบทุกแห่ง ยกเว้น องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กที่มีรายได้ไม่เกิน 3 ล้านบาท มีการบริหารงานในด้านนี้ อยู่ในระดับปานกลาง

การบริหารจัดการที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหารงานอยู่ใน เกณฑ์สูง คือ 1) มีการวางแผน และกำหนดแผน/โครงการเพื่อพัฒนาตำบล 2) มีการกำหนดและจัดทำแผนพัฒนาตำบล และ 3) มีการจัดทำแผนงานโครงการที่มีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติสภาตำบล และองค์การบริหารส่วนตำบล

1.2 การบริหารงานบุคคล คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพิษณุโลก โดยรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ในระดับต่าง ๆ มีการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับปานกลางถึงมากเช่นกัน โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ตั้งแต่ 3 - 6 ล้านบาท และรายได้ 12 - 20 ล้านบาท มีการบริหารงานในด้านนี้ อยู่ในระดับมากซึ่งการบริหารงานบุคคลที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหารงานอยู่ในเกณฑ์สูง คือ 1) องค์การบริหารส่วนตำบลมีวิธีการสรรหาคณะกรรมการและบุคลากรที่เหมาะสมและยุติธรรม 2) มีระเบียบ ข้อกำหนดคุณสมบัติในการสรรหาบุคลากรที่ชัดเจน และเหมาะสม และ 3) มีการสนับสนุน ส่งเสริม และพัฒนาศักยภาพของบุคลากร

1.3 การบริหารเงินและงบประมาณ คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพิษณุโลก โดยรวมมีการบริหารงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ในระดับต่าง ๆ ส่วนใหญ่ มีการบริหารเงินและงบประมาณอยู่ในระดับมาก ยกเว้น องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กที่มีรายได้ไม่เกิน 3 ล้านบาท มีการบริหารงานในด้านนี้ อยู่ในระดับปานกลาง

โดยการบริหารเงินและงบประมาณที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีการบริหารงานอยู่ในเกณฑ์สูง คือ 1) มีการจัดทำระบบบัญชีรับ - จ่ายที่ชัดเจน และตรวจสอบได้ 2) มีระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารเงินและงบประมาณที่ชัดเจน และ 3) มีการจัดสรรงบประมาณที่กระจายสู่ชุมชน และตอบสนองความต้องการของประชาชน

1.4 การบริหารงานทั่วไป คณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพิษณุโลก มีการบริหารงานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาจำแนกตามรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล พบว่า องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ในระดับต่าง ๆ มีการบริหารงานทั่วไปอยู่ในระดับปานกลาง โดยเฉพาะองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ตั้งแต่ 3 - 6 ล้านบาท และรายได้ 12 - 20 ล้านบาท มีการบริหารงานในด้านนี้ อยู่ในระดับมาก

การบริหารงานทั่วไปที่องค์การบริหารส่วนตำบลส่วนใหญ่มีการบริหารงานอยู่ในเกณฑ์สูง คือ 1) มีการจัดทำระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ ให้กับชุมชน 2) มีการส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุ และผู้พิการในชุมชน และ 3) มีการจัดระบบป้องกันโรค และระงับโรคติดต่อภายในชุมชน

2. ผลการเปรียบเทียบแนวคิดในการพัฒนาการบริหารงานการปกครองท้องถิ่นของคณะผู้บริหารองค์การปกครองส่วนตำบล จังหวัดพิษณุโลก

จากการเปรียบเทียบการบริหารงานในด้านต่าง ๆ ของคณะผู้บริหารองค์การบริหารส่วนตำบล ในปี 2547 สามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 การบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้แตกต่างกัน โดยรวมมีการบริหารงานปกครองท้องถิ่น ด้านการบริหารจัดการไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดต่าง ๆ ของการบริหารงานด้านนี้ พบว่า มีประเด็นสำคัญอยู่ 2 ประเด็น ที่ทำให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่ง มีความแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ 1) การกำหนดผู้รับผิดชอบแผนงาน/โครงการที่ชัดเจน และเหมาะสม และ 2) การกำหนดโครงสร้างและภาระหน้าที่ต่าง ๆ ในการบริหารงานที่ชัดเจน และเหมาะสม

ในส่วนของการกำหนดผู้รับผิดชอบแผนงาน/โครงการที่ชัดเจนและเหมาะสม นั้น องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ 6 – 12 ล้านบาท มีการบริหารจัดการแตกต่างจาก องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ต่ำกว่า 3 ล้านบาท และรายได้ 12 – 20 ล้านบาท และ ในส่วนของการกำหนดโครงสร้างและภาระหน้าที่ต่าง ๆ ในการบริหารงานที่ชัดเจนและเหมาะสม องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ 12 – 20 ล้านบาท มีการบริหารงานด้านนี้ แตกต่างจากองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ 3 – 6 ล้านบาท

2.2 การบริหารงานบุคคล ในด้านการบริหารงานบุคคลขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่ง ซึ่งมีรายได้แตกต่างกัน พบว่า มีการบริหารงานปกครองท้องถิ่น ด้านการบริหารบุคคลไม่แตกต่างกัน ทั้งในภาพรวม และในส่วนของรายละเอียดต่าง ๆ

2.3 การบริหารเงินและงบประมาณ องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้แตกต่างกัน โดยรวมมีการบริหารงานปกครองท้องถิ่น ด้านการบริหารเงินและงบประมาณไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดต่าง ๆ ของการบริหารงานด้านนี้ พบว่า มีประเด็นสำคัญอยู่ 2 ประเด็นที่ทำให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่ง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ 1) การมีระเบียบข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารเงินและงบประมาณที่ชัดเจน และ 2) การบริหารจัดการเก็บรายได้เป็นไปตามเป้าหมาย ที่กำหนดไว้ในส่วนของการมีระเบียบ ข้อบังคับเกี่ยวกับการบริหารเงินและงบประมาณที่ชัดเจนนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กที่มีรายได้ไม่เกิน 3 ล้านบาท มีการบริหารงานในด้านนี้แตกต่างจากองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลางที่มีรายได้ 6 - 12 ล้านบาท และองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ที่มีรายได้มากกว่า 20 ล้านบาท และ ในส่วนของการบริหารจัดการเก็บรายได้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ นั้น องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ 6 – 12 ล้านบาท มีการบริหารงานด้านนี้แตกต่างจากองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ 3 – 6 ล้านบาท และที่มีรายได้มากกว่า 20 ล้านบาท นอกจากนี้ องค์การบริหาร ส่วนตำบลขนาดเล็กที่มีรายได้ไม่เกิน 3 ล้านบาท มีการบริหารงานด้านนี้ แตกต่างจากองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ 3 – 6 ล้านบาท เช่นกัน

2.4 การบริหารงานทั่วไป องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้แตกต่างกัน โดยรวมมีการบริหารงานปกครองท้องถิ่น ด้านการบริหารงานทั่วไปไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อพิจารณาในรายละเอียดต่าง ๆ ของการบริหารงานด้านนี้ พบว่า มีประเด็นสำคัญอยู่ 2 ประเด็น ที่ทำให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ละแห่ง มีความแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 คือ 1) การที่องค์การบริหารส่วนตำบลมีการจัดกิจกรรม ที่ส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีของคนในชุมชน และ 2) การที่ประชาชนในชุมชนให้ความร่วมมือ ในการพัฒนาท้องถิ่นร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบล

ในส่วนของการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีของคนในชุมชนนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กที่มีรายได้ไม่เกิน 3 ล้านบาท มีการดำเนินงานในด้านนี้ แตกต่างจากองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ 3 - 6 ล้านบาท, 12 - 20 ล้านบาท และ มากกว่า 20 ล้านบาท นอกจากนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ 6 - 12 ล้านบาท มีการดำเนินงานด้านนี้แตกต่างจากองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ 3 - 6 ล้านบาท และ องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้มากกว่า 20 ล้านบาทเช่นกัน

ในส่วนของการที่ประชาชนในชุมชนให้ความร่วมมือในการพัฒนาท้องถิ่น ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็กที่มีรายได้ไม่เกิน 3 ล้านบาท ประชาชนในชุมชนให้ความร่วมมือแตกต่างจากองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ 3 - 6 ล้านบาท

3. แนวคิดในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานการปกครองท้องถิ่น

จากการวิจัยครั้งนี้ ทำให้ทราบถึงแนวคิดสำหรับการพัฒนาประสิทธิภาพ การบริหารงานการปกครองท้องถิ่นในด้านต่าง ๆ ดังนี้

3.1 การบริหารจัดการ

การบริหารจัดการควรเน้นการบริหารในเชิงรุก และต้องส่งเสริม สนับสนุน ให้ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นให้มากขึ้น ซึ่งในการจัดทำแผนพัฒนา ต่าง ๆ ต้องมีความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นเป็นหลัก รวมถึงมีการบริหารงาน ความโปร่งใส สามารถตรวจสอบการทำงานในทุก ๆ ด้าน ตลอดจน มีการประชาสัมพันธ์ การดำเนินงานต่าง ๆ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้ทั่วถึง และต่อเนื่อง

3.2 การบริหารงานบุคคล

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องจัดหาบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ ในงานต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับการปฏิบัติงาน และควรส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาบุคลากร ในหน่วยงานให้มีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น รวมทั้ง ควรปลูกฝังจิตสำนึกของบุคลากรใน ทุกระดับให้ตระหนักถึงความรับผิดชอบต่อหน้าที่ และการมีคุณธรรม จริยธรรมที่ดีต่อองค์กร

ตลอดจนผู้บริหารควรส่งเสริม และสร้างขวัญกำลังใจให้กับบุคลากรอย่างเป็นธรรมชาติ และโปร่งใส โดยเน้นที่ประสิทธิภาพของการปฏิบัติงาน และควรมีการติดตามประเมินผลงานอย่างสม่ำเสมอ

3.3 การบริหารเงินและงบประมาณ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีการจัดทำแผนการบริหารเงินและงบประมาณ แผนการจัดเก็บรายได้ที่ชัดเจน และเป็นระบบ รวมถึง ต้องมีความโปร่งใสในการบริหารเงิน ให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ และตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น อย่างแท้จริงและเกิดประโยชน์อย่างคุ้มค่า

3.4 การบริหารงานทั่วไป

ในการพัฒนาท้องถิ่น ควรเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชน มีการจัดทำประชาพิจารณ์เพื่อสร้างเครือข่ายประชาชน และการดำเนินงาน การบริหารงานต้องคำนึงถึงยุทธศาสตร์ของประเทศและจังหวัดเป็นหลัก รวมทั้ง ควรมีการจัดทำแผนพัฒนาด้านสาธารณสุข ภูมิภาค แผนพัฒนาด้านการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมในท้องถิ่น โดยยึดหลักจารีต ประเพณี และวิถีชุมชนตลอดจน การปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรมี การปฏิบัติงานที่ลดขั้นตอน เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนมากยิ่งขึ้น

อภิปรายผล

จากสรุปการศึกษาเรื่องการศึกษาแนวคิดในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงาน การปกครองท้องถิ่น ของคณะผู้บริหารองค์กรบริหารส่วนตำบล จังหวัดพิษณุโลกพบประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายดังนี้

1. แนวคิดในการพัฒนาการบริหารงานการปกครองท้องถิ่นของคณะผู้บริหาร องค์กรส่วนตำบล จังหวัดพิษณุโลก

การบริหารจัดการ โดยรวมอยู่ในระดับมากเนื่องจากดำเนินการอย่างเป็นระบบ มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับท้องถิ่นประชาชนมีส่วนร่วมเหมาะสมกับความต้องการของชุมชน ตลอดจนการติดตามและประเมินผลเมื่อจำแนกรายได้ระดับมากส่วนองค์กรบริหารส่วนตำบล มีรายได้ไม่เกิน 3 ล้านบาท การบริหารการจัดการระดับปานกลาง เนื่องจากคณะผู้บริหาร ขาดความรู้ความเข้าใจหลักการจัดการบางส่วน ประกอบกับมีการขาดแคลนด้านงบประมาณ มีการกำหนดผู้รับผิดชอบไม่ชัดเจนขาดอิสระในการบริหารจัดการ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประวัติ รัฐมย์ (2538) ซึ่งพบว่า คณะกรรมการสภาตำบล มีความสามารถในการบริหาร องค์กรนิติบุคคลระดับมาก ในด้าน 1) การกำหนดนโยบายแผนงานและโครงการ 2) การประสานโครงการ 3) ด้านบริหารงานบุคคล ส่วนในด้าน 1) การกำกับติดตามและ ประเมินผล 2) การบริหารงบประมาณมีความสามารถในระดับปานกลาง

การบริหารงานบุคคล โดยรวมอยู่ในระดับมาก เนื่องจากมีวิธีการสรรหาบุคลากรอย่างเหมาะสมยุคธรรม ทั้งพัฒนาบุคลากรอย่างต่อเนื่อง เมื่อจำแนกตามรายได้ปานกลาง - มาก ปานกลางคือ ไม่เกิน 3 ล้านบาท มากคือ 3-6 ล้านบาท กับ 12-20 ล้านบาท ซึ่งระดับมากมีการสรรหาเหมาะสมยุคธรรมมีระเบียบชัดเจน บุคลากรกระตือรือร้น ทุ่มเตอการปฏิบัติงานอย่างมีจิตสำนึก สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมศักดิ์ พรชัยอรธกุล (2539) พบว่า

- 1) คณะกรรมการกลางหมู่บ้านอาสาพัฒนาและป้องกันตนเองมีประสิทธิภาพในการบริหารงานระดับปานกลาง
- 2) บัณฑิตที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิภาพของคณะกรรมการได้แก่ รายได้ อายุ ระยะเวลาการปฏิบัติงาน ควรมีมนุษย์สัมพันธ์ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่

การบริหารการเงินและงบประมาณ โดยรวมมีการบริหารอยู่ในระดับมาก ยกเว้นตำบลที่มีรายได้ไม่เกิน 3 ล้านบาท ซึ่งมีการบริหารอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งระดับมากนั้นมีระเบียบข้อบังคับบริหารงบประมาณ มีบัญชีรับ-จ่ายชัดเจน การกระจายงบสู่ชุมชนสนองความต้องการของชุมชนซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ นิตย์ เบญจางคประเสริฐ (2541) ซึ่งพบว่า คณะกรรมการองค์การบริหารส่วนตำบล มีความรู้ความเข้าใจในวัตถุประสงค์ขององค์การ การจัดทำแผนโครงการ การจัดทำงบประมาณ บทบาทตามระเบียบข้อบังคับบทบาทที่แท้จริงในการบริหารและการมองโอกาสในการเพิ่มรายได้

การบริหารงานทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง - มาก มากคือ 3 - 6 ล้านบาท และ 12-20 ล้านบาท น้อยสุดคือไม่เกิน 3 ล้านบาท ระดับสูงมีการจัดระบบสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำประปา โทรศัพท์ใช้ชุมชนตลอดจนส่งเสริมการพัฒนาสตรี เด็กเยาวชน ผู้สูงอายุ และการจัดระบบป้องกันโรคติดต่อ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรพล จำปาเรือง (2541) ซึ่งพบว่า การมีส่วนร่วมของสมาชิกองค์การบริหารส่วนตำบลในภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อแยกเป็นรายได้พบว่าอยู่ในระดับมากและอิสระ สมชัย พบว่ารายได้ไม่เพียงพอคณะกรรมการขาดความรู้เรื่องระเบียบแบบแผน เป็นอุปสรรคในการบริหารงานสภาตำบล

2. การเปรียบเทียบแนวคิดในการพัฒนาการบริหารงาน การปกครองท้องถิ่นของคณะผู้บริหารองค์การปกครองท้องถิ่น จังหวัดพิษณุโลก

2.1 การบริหารจัดการ องค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้แตกต่างกันมีแนวคิดในการบริหารจัดการไม่แตกต่างกัน เพราะมีความสอดคล้องกับพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบลในประเด็นที่แตกต่างกันคือ การกำหนดผู้รับผิดชอบแผนโครงการอย่างชัดเจนและเหมาะสมแตกต่างกันระหว่างองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ไม่เกิน 3 ล้านบาท และรายได้ 10 - 12 ล้าน เนื่องจากการกำหนดโครงสร้างและภาระหน้าที่ต่างๆ ในการบริหาร ที่ชัดเจน และเหมาะสมแตกต่างกันระหว่างรายได้ 3 - 6 ล้านบาท ถึง 12 - 20 ล้านบาท

2.2 การบริหารงานบุคคลองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ต่างกันมีแนวคิดในการพัฒนาการบริหารงานบุคคลไม่แตกต่างกัน เนื่องจากมีระเบียบข้อกำหนดในการสรรหาบุคลากรชัดเจนเหมาะสมรวมถึงการสนับสนุนส่งเสริมการพัฒนาศักยภาพของบุคลากร

2.3 การบริหารเงินงบประมาณองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้แตกต่างกันมีแนวคิดในการบริหารเงินและงบประมาณโดยรวมไม่ต่างกัน เนื่องจากมีข้อบังคับกับการบริหารเงินและงบประมาณชัดเจนและเก็บรายได้ตามเป้าหมายกำหนด

ประเด็นที่ต่างกัน คือมีระเบียบข้อบังคับการบริหารเงินและงบประมาณที่ชัดเจน แตกต่างกันระหว่างรายได้ไม่เกิน 3 ล้าน กับ รายได้ 6-12 ล้านบาท และ 20 ล้านบาท เกี่ยวกับการบริหารจัดการเก็บรายได้เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้แตกต่างกันระหว่าง รายได้ 6-12 ล้านบาท รายได้ 3-6 ล้านบาท และมากกว่า 20 ล้านบาท

2.4 การบริหารงานทั่วไปองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีรายได้ต่างกันมีแนวคิดเห็นในการพัฒนาการบริหารงานทั่วไปไม่แตกต่างกันประเด็นที่แตกต่างกัน คือมีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริม ความสัมพันธ์อันดีของชุมชน รายได้ไม่เกิน 3 ล้านบาท แตกต่างกับ รายได้ 3 - 6 ล้านบาท, 16 - 20 ล้านบาท และมากกว่า 20 ล้านบาท ประชาชนในชุมชนให้ความร่วมมือกับการบริหารท้องถิ่นร่วมกับ องค์การบริหารส่วนตำบลรายได้ไม่เกิน 3 ล้านบาท แตกต่างกัน รายได้ 3-6 ล้านบาท รายได้มากกว่า 20 ล้านบาท มีการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก รายการที่มีการบริหารจัดการลำดับสูงสุดคือ มีการปรับแผนโครงสร้างให้เหมาะสมกับสถานะความต้องการของประชาชน และมีการกำหนดและจัดทำแผนระยะสั้นและระยะยาว

3. ผลการเสนอแนวคิด ในการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารงานของคณะผู้บริหารการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล จังหวัดพิษณุโลก พบประเด็นสำคัญ ๆ ในแต่ละด้าน 4 ประเด็นสำคัญดังนี้

3.1 การบริหารจัดการ ต้องเน้นความโปร่งใสตรวจสอบได้สามารถตรวจสอบในการทำงานทุก ๆ ด้าน และส่งเสริมสนับสนุนประชาชนในท้องถิ่นให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นมากขึ้น มีการจัดทำแผนพัฒนาอาชีพหรือเพิ่มรายได้กับประชาชนในท้องถิ่นอย่างชัดเจน

3.2 การบริหารงานบุคคล ต้องส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรในหน่วยงานให้มีความรู้โดยการศึกษาดูงาน การฝึกอบรมอย่างต่อเนื่อง และสม่ำเสมอในการปฏิบัติงาน ต้องเน้นความสำคัญของประสิทธิภาพการทำงานและความยุติธรรมรวมถึงควรมีภาคีติดตามและประเมินผลปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ

3.3 การบริหารการเงินและงบประมาณ ต้องมีความโปร่งใสตรวจสอบได้ และนำไปใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่า เป็นไปตามระเบียบข้อบังคับ และผ่านความเห็นชอบของสภาท้องถิ่นการจัดสรรงบประมาณ ต้องตอบสนองและแก้ไขปัญหาความต้องการของประชาชน

ในพื้นที่อย่างแท้จริง และทั่วถึง มีการจัดแผนการบริหารการเงินและงบประมาณ รวมถึงแผนการจัดเก็บรายได้ชัดเจนเป็นระบบ และมีขั้นตอน

3.4 การบริหารงานทั่วไป ต้องเน้นการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นให้มากขึ้น มีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงการดำเนินงานอย่างทั่วถึงต่อเนื่อง มีการจัดทำแผนด้านสาธารณูปโภค เช่น ไฟฟ้า น้ำ ประปา ถนน โทรศัพท์ ฯลฯ ภายในชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับประสิทธิภาพในการบริหารงานด้านต่าง ๆ ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยศึกษาเฉพาะกรณีหรือเฉพาะตำบล เพื่อที่จะทำให้ทราบถึงปัญหา แนวทาง หรือวิธีการในการพัฒนา ปรับปรุงการบริหารงานในด้านนั้นให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นได้

2. ควรมีการศึกษาวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับปัจจัยที่มีผลต่อประสิทธิภาพการบริงานและปฏิบัติงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ จะได้ทราบถึงปัจจัยที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานในแต่ละตำบล และทำให้ทราบถึงแนวทางที่จะส่งเสริม สนับสนุนปัจจัยต่าง ๆ เพื่อให้การบริหารงานมีประสิทธิภาพมากขึ้น